

De toekomst van de sociale opvoeding en vorming

Essaywedstrijd

Individualisering. Eigen keuzes leren maken. Zelfsturing. Ontplooiing van eigen talenten.

Het zijn begrippen die de afgelopen jaren een centrale plaats in ons denken over opvoeding, vorming en onderwijs hebben verworven. Ook in de pedagogische praktijk heeft het individuele aan gezag gewonnen. Ouders hebben steeds meer aandacht voor de psychosociale ontwikkeling van hun kinderen gekregen, scholen richten zich meer op de individuele leerlingen dan op jaargroepen en hulpverleners doen aan persoonlijke trajectbegeleiding. Allemaal winst: de jeugdige wordt niet langer gemodelleerd naar een min of meer collectief ideaalbeeld, maar krijgt de ruimte zich te ontwikkelen tot een autonome persoon met een zo rijk mogelijk repertoire aan competenties. *Maar hoe zit het nu met de opvoeding en vorming van de jeugdige tot actief en betrokken deelnemer aan de samenleving? Is de opvoeding tot 'staatsburger', zoals Langeveld dat noemde, uit de tijd geraakt? Democratisch burgerschap wordt allerwegen geformuleerd als modern maatschappelijk ideaal, met daarbij behorende waarden als respect hebben voor andersdenkenden, solidariteit met zwakkeren, rechtvaardigheid en sociale verantwoordelijkheid. De vraag is echter of, waar en hoe dergelijke maatschappelijke idealen (nog) in de private en publieke opvoeding zijn terug te vinden. Wanneer er zich problemen voordoen met de jeugd, zoals criminaliteit, zinloos geweld of ander normoverschrijdend gedrag, wordt maar al te vaak de beschuldigende vinger in de richting van de opvoeders gewezen. De roep om verplichte oudercursussen, om een hernieuwde pedagogische opdracht van het onderwijs of om een steviger aanpak van twaalf-minners zijn allemaal uitingen van een groeiende bezorgdheid over de sociale kwaliteit van de opvoeding in Nederland.*

Onder de noemer 'de toekomst van de sociale opvoeding en vorming' organiseert de redactie van *Pedagogiek* een essaywedstrijd over de hier beschreven thematiek. Zij doet dat in samenwerking met de Stichting Het Haagsche Genootschap, een organisatie die zich richt op de bevordering van openheid, respect en begrip voor religieuze en culturele diversiteit in Nederland, alsmede de zorg voor de medemens centraal stelt. In dat kader heeft de stichting onder andere de leerstoel sociale en affectieve vorming van jeugdigen ingesteld aan de Universiteit Utrecht. De lezers van dit tijdschrift, maar ook anderen die zich bij dit onderwerp betrokken voelen, wordt gevraagd om hun gedachten neer te leggen in een essay van maximaal 3000 woorden. Het essay dient een duidelijke onderbouwde stellingname te bevatten, waarbij de auteur geheel vrijgelaten wordt in het type argumentatie dat hij of zij kiest. Bijdragen kunnen dan ook praktisch, theoretisch, historisch of onderzoeksmatig van aard zijn. Behalve op de inhoudelijke kwaliteit en

originaliteit zal de jury met nadruk ook naar de stilistische kwaliteit kijken. In het essay mogen geen voetnoten of literatuurlijsten worden opgenomen.

De Stichting Het Haagsche Genootschap heeft voor deze wedstrijd twee geldprijzen ter beschikking gesteld. De winnaar ontvangt fl. 2500,=, de winnaar van de tweede prijs ontvangt fl. 500,=. De winnende essays worden in het tijdschrift gepubliceerd.

Uw inzendingen zien wij zeer gaarne tegemoet vóór 1 oktober 2001. We verzoeken u deze, opgemaakt in Word 98, per email te sturen aan het redactiesecretariaat van Pedagogiek: emailadres reuling@planet.nl onder vermelding van 'essaywedstrijd'. De jury, onder voorzitterschap van Micha de Winter, bestaat uit redactieleden van Pedagogiek aangevuld met een vertegenwoordiging van het Haagsche Genootschap.

De redactie